

Tämä on Työsuojelurahaston 1999 toimintakertomuksen lyhennelmä. Painetun 20-sivuisen toimintakertomuksen voi tilata rahaston toimistosta toimistosihteeri Riitta Janhuselta, puh. (09) 6803 3311, riitta.janhunen@tsr.fi tai näiltä kotisivuiltamme tilauslomakkeella "Yleistä/Aineistotilaukset" <http://www.tsr.fi/yle4.html>. Klikkaamalla sisällysluettelon otsikkoa pääset suoraan haluamaasi tekstiin tai voit selata tekstiä sivu sivulta nuolta vierittämällä. Sivut voi myös tulostaa.

TOIMINTAKERTOMUS

Sisällysluettelo

■ Katsaus vuoden 1999 toimintaan	2
■ Määrärahat 1999	4
● Rahoituksen jakauma	4
● Tutkimus- ja kehityshankkeet	5
● Koulutus- ja tiedotushankkeet	6
● Kehittämisyhteistyöt	6
● Stipendit	7
■ Muu toiminta	8
● Kansainvälisiä yhteyksiä ylläpidettiin	8
● Tuottavuusasiat vakiintuivat osaksi toimintaa	8
● Toiminnan ja hankkeiden arviointi jatkuva	9
● Pohjoismaisen työelämä konferenssin isäntänä	10
● Laajempien hankekokonaisuuksien käsittely	10
● Toteutettiin muuta yhteistoimintaa	10
■ Viestintä	11
● Hakuohjeita ja -lomakkeita sekä raportointiohjeita uusittiin	11
● Verkostoseminaareja jatkettiin	11
● Työn kuva -kirja – dokumentti suomalaisen työelämän kehittämisestä	11
● Linkkinä tutkimuksesta käytäntöön	12
■ Talous	13
● Arvio tulevasta kehityksestä	13
● Myönnettyt määrärahat 1979–1999	14
● Tuloslaskelma	15
● Tase	15
■ Arbetarskyddsfonden	16

Työsuojelurahasto

20 vuotta Suomen työelämän kehittämiseksi

■ Työsuojelurahaston toiminnan aloittamisesta tuli kuluneeksi toimintavuonna 20 vuotta.

Rahasto järjesti yhteistyössä pohjoismaisten vastaavien sisarorganisaatioiden kanssa työelämäkonferenssin ”Muutos on ikuista” 15.–17.11.1999 Tampereella. Työn kuva -kirja julkaistiin 24. marraskuuta. Kirja kuvaa Työsuojelurahaston toimintaa ja muutoksia kahdenkymmenen vuoden ajalta sekä rahaston rahoittamien tutkimusten merkitystä.

Työelämän kehittämisen rahoitukselle on edelleen suuri tarve. Työsuojelurahaston rahoituksen lisäksi työelämän tutkimus sai rahoitusta työelämän kehittämisohjelmalta, kansallis-

ta tuottavuusohjelmalta ja Euroopan sosiaalirahastosta.

Hakemuksia anottiin yhteensä 101,8 miljoonaa markkaa. Määrästä myönnettiin 26 Mmk, mikä on 26 prosenttia haetusta määrästä. Hakemuksia saapui 386 kappaletta. Niistä hyväksyttiin 208, jolloin hyväksymisprosentti oli 54.

Hakemuksia tuli 96 edellisvuotta vähemmän. Yhtenä syynä voi olla, että pätevät työelämän tutkijat ovat työllistettyjä. Rahasto selvittää, miten se voi osaltaan vaikuttaa siihen, että tulevaisuudessa pätevytyy riittävästi tutkijoita työelämän tutkijoiksi.

Stipendien ja kehittämisavustusten määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Työturvallisuuskeskuksen toimintaan

myönnettiin 13,9 miljoonaa markkaa. Tapaturmavakuutusmaksun kertymä oli 45,1 Mmk, mikä on 12 prosenttia talousarviota pienempi. Tapaturmavakuutuslaitosten liiton kanssa jatkettiin keskusteluja ennusteen pitävyyden parantamiseksi.

Vuoden aikana oli käynnissä paikallisen sopimisen tutkimusohjelma, johon kuuluu 4 hanketta. Tutkimustulokset valmistuvat helmi- ja maaliskuussa 2000.

Rahasto osallistui Suomen Akatemian Ympäristöterveyden tutkimusohjelman neljän hankkeen rahoitukseen yhteensä 2,5 miljoonalla markalla. Suomen Ikääntymisen tutkimusohjelman kolmelle hankkeelle rahasto

myönsi 1,8 Mmk. Kansallisen tuottavuusohjelman käynnissä olevista hankkeista rahastolla on tukea seitsemässä hankkeessa, yhteensä 3,2 miljoonaa markkaa.

Viestintätuotteet pysyivät entisinä. Rahaston www-sivut ovat kehittyneet keskeiseksi tiedonvälityskanavaksi ja niitä kehitettiin edelleen. Tiedon silta -lehti ja Tätä on tutkittu -julkaisu ilmestyivät kaksi kertaa. Julkaistiin Työn kuva -kirja, dokumentti rahaston toiminnan vaikutuksista kahdenkymmenen vuoden ajalta.

Saapuneet ja hyväksytyt hakemukset ja rahoitusmuodot 1999.

<i>Rahoitusmuodot</i>	<i>Anottu</i>		<i>Hyväksytty</i>		<i>%</i>	
	<i>kpl</i>	<i>1 000 mk</i>	<i>kpl</i>	<i>1 000 mk</i>	<i>kpl</i>	<i>mk</i>
Tutkimus- ja kehitys	170	86 211	67	18 488	39,4	21,4
Kehittämisavustus	57	4 936	41	3 384	71,9	68,6
Koulutus- ja tiedotus	46	6 932	26	2 850	56,5	41,1
Stipendit	113	3 706	74	1 318	65,5	35,6
Yhteensä	386	101 785	208	26 040	53,9	25,6

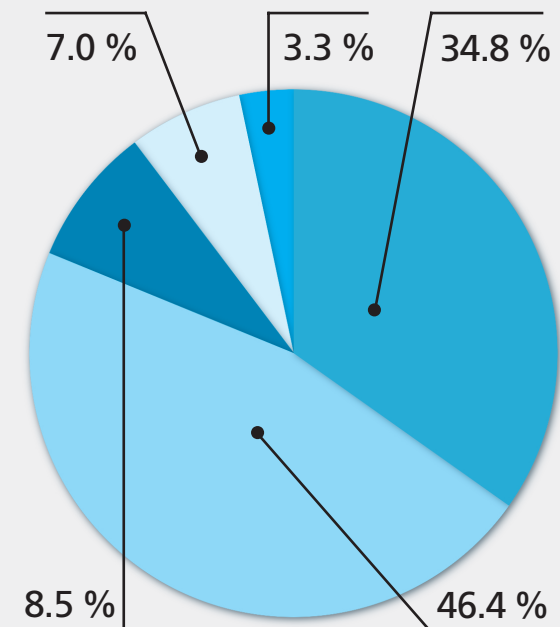
Määrärahat 1999

39,9 Mmk 67 bankkeelle

Rahoituksen jakauma

Rahoituksen jakauma/vertailu 1998–1999 (1 000 mk).

Rahoitusmuodot	1999		1998		Muutos-%
		%		%	
Työturvallisuuskeskus	13 900	34,8	14 088	31,1	-1,3
Tutkimus ja kehitys	18 488	46,3	23 438	51,8	-21,1
Kehittämisyavustus	3 384	8,5	3 477	7,7	-2,7
Koulutus ja tiedotus	2 850	7,1	3 109	6,9	-8,3
Stipendit	1 318	3,3	1 162	2,6	13,4
Yhteensä	39 940	100,0	45 274	100,0	-11,8

Työturvallisuuskeskus
..... 13,9 Mmk

Tutkimus ja kehitys
..... 18,5 Mmk

Kehittämisyavustus
..... 3,4 Mmk

Koulutus ja tiedotus
..... 2,8 Mmk

Stipendit
..... 1,3 Mmk

Tutkimus- ja kehityshankkeet

Määrärahoja myönnettiin 18,5 Mmk 67 hankkeelle.
Hyväksymisprosentti oli 21.

■ Rahasto osallistui Suomen Akatemian kutsumana Ikään-
tymisen tutkimusohjelman valmisteluun. Rahastolle ohjat-
tiin työelämää koskevat hakemukset, joista rahaston hal-
litus hyväksyi kolme: 1) Stakesin Vanhusten laitoshoidon tu-
loksellisuus ja henkilöstön hyvinvointi, 2) Helsingin yliopiston
Helsingin kaupungin henkilöstön terveys ja hyvinvointi ja
3) Jyväskylän yliopiston Ikä, työ ja sukupuoli – ikään-
tymisen hallinta viimeisinä vuosina. Kullekin hankkeelle myön-
nettiin 600 000 mk, yhteensä 1,8 Mmk.

Muista hyväksytyistä hankkeista tuettiin mm. Tampereen
teknillisen korkeakoulun Työympäristö ja tuottavuus, 560 000
mk:lla ja VTT Automaation Elementtimenetelmien sovelta-
minen työkoneiden turvallisuuskriittisiin laskelmiin, 500 000
mk:lla, Työterveyslaitoksen Asiakasyrityksen ja työterveys-
huollon välisen dialogin kehittäminen, 453 000 mk:lla ja Oulun
yliopiston Työturvallisuustoiminnan kehittäminen teollisuu-
den alihankinnoissa, 427 000 mk:lla.

Tutkimus- ja kehityshankkeet aiheryhmittäin.

<i>Aihe</i>	<i>Hanke/kpl</i>	<i>Hanke/mk</i>	<i>%</i>
● Organisaation kehittäminen	10	2 390 000	13
● Tapaturmariskien hallinta	7	1 455 000	8
● Työyhteisön psyko- sosiaalinen toimivuus	8	2 933 000	16
● Työkykyä ylläpitävä toiminta	3	380 000	2
● Terveystiedon edistäminen	1	600 000	3
● Työsuojelu ja työterveys- huoltotoiminnot	9	2 299 000	12
● Terveystiedon ja kuormitustekijät	19	5 310 500	29
● Työolojen taloudelliset vaikutukset	4	1 790 000	10
● Työelämän suhteet	2	280 000	1
● Muut	4	1 050 000	6

Koulutus- ja tiedotushankkeet

Hankkeita hyväksyttiin 46, yhteensä 2,9 Mmk.

■ Tuettiin muun muassa asiantuntijatyökalujen kehittämistä Työterveyslaitoksen hankkeessa Tuottavuusanalyysin täydentäminen työympäristö ja -ympäristöanalyysillä, 300 000 mk ja STTK:n Varsinais-Suomen piirin tiedotuskampanjaa Henkinen jaksaminen Turun seudulla, 196 000 mk.

Rahoitettiin yhteensä seitsemää seminaaria muun muassa Ventilation 2000, Työterveyslaitos, 100 000 mk, Healthy buildings 2000, Sisäilmayhdistys, 130 000 mk ja Tampereen yliopiston Pätkätyöpäivät, 50 000 mk.

Tietotekniikkaa sovelletaan mm. Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun hankkeessa Nykyaikaisten liittämisteknologioiden työturvallisuuden hypermediaohjelma, 300 000 mk ja Tampereen teknillisen korkeakoulun hankkeessa Occupational Safety and Health Resources on the Internet (Internetpalvelun kehittäminen), 70 000 mk.

Muita tiedotushankkeita ovat mm. Hyvää työtä – 110 vuotta lakisääteistä työsuojelua Suomessa -näyttely, jonka järjesti Työväen keskusmuseoyhdistys Tampereella, 150 000 mk ja Kristalli Filmi Oy:n Kulissien takana -dokumenttiokuva vanhusten laitoshoidosta hoitohenkilökunnan näkökulmasta, 150 000 mk.

Kehittämisasiavustukset

Kehittämisasiavustuksia myönnettiin 41 kpl, yhteensä 3,4 Mmk.

Kehittämisasiavustukset aiheittain.

Aihe	%
● Organisaation ja tuotteiden kehittäminen	53
● Työsuojelu- ja työterveyshuolto- toimintojen kehittäminen	16
● Terveysriskit ja kuormitustekijät	13
● Toiminnan tapaturmariskien hallinta	8
● Työyhteisöjen psykososiaalinen toimivuus	7

■ Esimerkkeinä ovat muun muassa Tamro Oy:n hanke Jakelukeskus 2000, 125 000 mk ja Finnair Oyj:n Työterveyshuollon kumppanuusyhteistyö ja verkostot, 175 000 mk. Kuntapuolella toteutettiin Pihtiputaan kunnan kokonaisvaltainen kehittämis- ja selvitysprosessi, 137 000 mk ja Vehkalahden kotipalvelun kehittäminen, 92 000 mk. EC-engineering sai Jalasjärven tehtaan työskentelyolosuhteiden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen 43 500 mk ja yhdeksän yrityksen rypäs ongelmajäteyritysten työsuojelun kehittämiseen 50 000 mk.

Stipendit

Stipendejä myönnettiin 74 kpl, yhteensä 1,3 Mmk.

Stipendit aihealueittain.

<i>Aihe</i>	<i>Määrä/kpl</i>	<i>mk</i>	<i>%</i>
● Pohjoismaiset NIVA-kurssit	8	45 500	3
● Konferenssimatkat	26	140 700	11
● Väitöskirjat, liseniaattityöt	35	969 300	74
● Muu henkilökohtainen työ	5	161 800	12

■ Vuoden 1999 aikana valmistui 16 rahaston stipendillä tuettua väitöskirjaa ja seitsemän liseniaattintyötä. Pääosa näistä apurahoista oli myönnetty vuosien 1997 ja 1998 aikana. Kuluneen vuoden lopulla oli käynnissä 55 opinnäyte-työtä.

Yksi väitöskirjastipendistä tehty päätös vuodelta 1993 purettiin työn jäätyä valmistumatta sovittuun määräaikaan mennessä.

Muu toiminta

Kansainvälisiä yhteyksiä ylläpidettiin

Peter Rehnström osallistui Lundin teknillisessä korkeakoulussa järjestettyyn pohjoismaiseen riskienhallintaseminaariin 15.–15.4. ja Bilbaon työsuojeluviraston järjestämään tutkimustoiminnan seminaariin 14.–15.6.

Riitta-Liisa Lappeteläinen osallistui Lappeenranta-seminaarin opintomatkalalle 1.–7.3. Dubliniin ja Lontooseen, ISSA:n rakennusalan työturvallisuuskonferenssiin Wienissä 6.–8.10. ja pohjoismaista työelämän kehittämistä käsittelevään seminaariin Stavangerissa 23.–25.9.

Ilkka Tahvanainen ja Jukka Sädevirta osallistuivat Sao Paolossa 12.–16.4 maailman työterveys- ja turvallisuus-

konferenssiin, jonka järjestivät ILO ja ISSA. Marja-Leena Jylhä osallistui pohjoismaisten työsuojelutiedottajien seminaariin Reykjavikissa 13.–16.6.

Pohjoismaisten työympäristötutkimuksen rahoittajaorganisaatioiden yhteistyöryhmä AMFORA kokoontui 16.–17.6. Malmössä. Kokouksessa keskusteltiin mm. hankkeiden arvioinnista ja syksyn tutkimuskonferenssin sisällöstä. Kokoukseen osallistuivat Peter Rehnström, Riitta-Liisa Lappeteläinen ja Ilkka Tahvanainen. Seuraava kokous pidetään Suomessa kesällä 2000.

Tuottavuusasiat vakiintuivat osaksi toimintaa

Tuottavuusasian johtokunta kokoontui 22.4. käsittelemään tuottavuustoimin-

nan suunnitelmia. Johtokunta suositteli Kansallisen tuottavuusohjelman, Työsuojelurahaston ja Työturvallisuuskeskuksen tuottavuuteen liittyvän toiminnan jatkamista. Toimintaa koordinoi TTK:n palveluksessa oleva projektipäällikkö Tiina-Mari Monni. Peter Rehnström edustaa rahastoa Kansallisen tuottavuusohjelman johtoryhmässä.

Rahaston rahoittamien tuottavuusaiheisten hankkeiden verkostoseminaari pidettiin 13.4. Osallistujia oli noin 40.

Vuoden aikana hyväksyttiin yhteensä kahdeksan uutta hanketta, joissa tuottavuusnäkökohta on esillä. Hankkeiden kokonaissumma on 1,6 miljoonaa markkaa.

Työsuojelurahasto ja Työturvallisuuskeskus julkaisivat suomeksi Euroo-

pan tuottavuuskeskusten liiton EANPC:n tuottavuusmuistion. Muistio on myös rahaston kotisivuilla.

Peter Rehnström valittiin 7.5. Euroopan tuottavuuskeskusten liiton EANPC:n Budapestissa pidetyssä kokouksessa yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi 1999–2002. EANPC:n hallitus kokoontui 20.–22.10. Tampereella. Työsuojelurahasto toimi isäntänä. Vieraille esiteltiin Tuottavuusohjelman ja Työsuojelurahaston rahoittamia hankkeita.

Peter Rehnström osallistui kansainväliseen tuottavuuskonferenssiin 3.–6.10. WCPS XI Edinburghissa. Konferenssissa esiteltiin rahaston rahoittamia hankkeita.

Toiminnan ja hankkeiden arviointi jatkuu

Rahaston hallitus käsitteli rahaston arviointia ja päätti, että arviointi kohdistuu ensisijaisesti hankkeiden etu-

käteisarviointiin. Arviointiin osallistuvat tieteellinen asiantuntijaryhmä, lausunnon antajat, hallitus ja esittelijä. Jälkiarvioinnin tekevät hakijat osana omaa toimintaansa. Rahasto jälkiarvioi suuria hankekokonaisuuksia, kuten Suomen Akatemian ympäristöterveysohjelman.

Valvova ministeriö, valtuusto, tilintarkastaja ja hallitus tekevät rahaston toiminnan muun arvioinnin. Hallitus totesi, että rahasto ei teetä oman toimintansa arviointia, vaan päätöksen arvioinnin toteuttamisesta tekee valvova ministeriö eli sosiaali- ja terveysministeriö. Rahasto kehittää edelleen lopputulosten ja hankkeen kokonaishallinnan hankekohtaista arviointia.

Yksi hakija teki sosiaali- ja terveysministeriölle hallinnollisen kantelun hakemuksensa hylkäämisestä. Ministeriö pyysi rahastolta selvityksen ja totesi päätöksessään 5.7., että rahaston käsittely oli ollut oikea ja että

hallitus oli päätöksenteossaan käyttänyt sille kuuluvaa päätösvaltaa.

Vuoden aikana päättyi 241 hanketta, 36,8 miljoonaa markkaa. Epäonnistuneita hankkeita päättyneistä hankkeista oli yhdeksän, 748 800 mk eli 2,0 prosenttia päättyneiden hankkeiden arvosta. Näiden hankkeiden rahoitus-sopimus purettiin tai rahoitus peruttiin. Epäonnistuneista seitsemän hanketta, 468 800 mk, 1,3 % päättyneiden hankkeiden summasta, ei käynnistynyt lainkaan. Rahasto purki kahden hakemuksen rahoitus-sopimuksen hankkeen olemattoman tai virheellisen etenemisen vuoksi. Näille kahdelle hankkeelle myönnetty summa oli yhteensä 280 000 mk, josta rahastolle jäi yhteensä 141 065 markan tappio eli 0,4 % päättyneiden hankkeiden kokonaissummasta.

Käyttörahastoon palautui 1 189 188 markkaa eli 3,2 prosenttia lopetettujen hankkeiden summasta.

Pohjoismaisen työelämäkonferenssin isäntänä

Työsuojelurahasto toimi pohjoismaisen työelämäkonferenssin järjestäjänä. Konferenssin teemana oli ”Muutos on ikuista”, ja se pidettiin 15.–17.11. Tampere-talolla. Konferenssiin osallistui 150 henkeä, mikä ylitti ennako-odotukset. Kahden päivän aikana kuultiin 20 pohjoismaisen tutkijan alustukset. Seminaaripalaute oli hyvä. Taloudellisesti konferenssi alitti kustannusarvion.

Laajempien hankke- kokonaisuuksien käsittely

Rahasto osallistui SITRAn aloitteesta käynnistetyn kärkihankkeen ”Tietointensiivinen työ” suunnitteluun ja myönsi esivalmistelutyöhön 150 000 markan määrärahan. Hankkeen suunnitelma valmistuu helmikuussa 2000.

Rahasto osallistui Suomen Akatemian ympäristöterveyden tutkimusoh-

jelman ja Ikääntymisen tutkimusohjelman sekä Kansallisen tuottavuusohjelman hankkeiden rahoittamiseen.

Toteutettiin muuta yhteistoimintaa

Rahasto ylläpitää yhteyksiä Kansallisen työelämän kehittämisohjelmaan, jonka johtoryhmässä rahastoa edustaa Peter Rehnström. Työministeriön Työelämän tutkimuspoliittisessa neuvottelukunnassa rahaston edustajana on Riitta-Liisa Lappeteläinen. Rahaston edustajat ovat osallistuneet sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosaston työryhmien työhön.

Viestintä

Hakuohjeita ja -lomakkeita sekä raportointiohjeita uusittiin

Uusittiin tutkimus- ja kehityshankkeiden sekä stipendien hakuohjeet ja -lomakkeet. Tutkimus- ja kehityshankkeiden hakuohjeissa täsmennettiin talousarvion tietoja, lisättiin hakemusten käsittelykriteerit ja kuvaukset hankkeen työelämän aihealuista sekä korostettiin hankkeiden käytäntöön sovellettavuutta.

Lisäksi laadittiin uudet hankkeiden raportointilomakkeet ja evästettiin hakijoita hanketiedottamisessa ja tulosten hyödyntämisessä erillisellä tiedotusohjeella. Ohjeet ja lomakkeet siirrettiin sähköiseen muotoon kotisivuille.

Verkostoseminaareja jatkettiin

Jatkettiin verkostoseminaarien tukemista tiedonvaihdon ja samalla aihealueella toimivien hankkeiden yhteistoiminnan edistämiseksi.

Osallistuttiin seuraaviin verkostoseminaareihin: Työsuojelurahaston rahoittamien tuottavuusaiheita esittelevä seminaari 13.4., Siikaranta-opiston ja Raketon rakennusalan tutkijataapaaminen 14.10., Kuopion yliopistollisen sairaalan sairaaloiden kosteus- ja homevaurioita käsittelevä seminaari 16.11. ja Tampereen yliopiston Pätkätyöpäivät – epätyypilliset työt ja hyvinvointi -konferenssi 11.–12.11. ja Helsingin yliopiston Työyhteisöt vanhan ja uuden murroksessa 13.12.

Työn kuva -kirja – dokumentti suomalaisen työelämän kehittämisestä

Julkaistiin Työn kuva -kirja, joka kuvaa Työsuojelurahaston toimintaa ja muutoksia kahdenkymmenen vuoden ajalta sekä rahaston rahoittamien tutkimusten merkitystä suomalaisen työelämän kehittämisessä. Kirjan kirjoitti haastatteluiden pohjalta vapaa toimittaja Alpo Väänänen. Kuvituksen toteutti valokuvaaja Eija Hiltunen ja graafisen suunnittelun graafikko Pekka Niemi. Kirjan painosmäärä oli 2 000 kappaletta, ja sitä jaettiin rahaston sidosryhmille. Kirja luovutettiin ministeri Eva Biaudet'lle 30.11.

Linkkinä tutkimuksesta käytäntöön

Vapaat toimittajat Pekka Oksama ja Liisa Strann laativat rahaston tuella valmistuneiden hankkeiden loppuraportteista yhteenvedot, joista julkaistiin tiivistelmät kahtena liitteenä "Tätä on tutkittu" Työturvallisuuskeskuksen Työyhteisöviestin välissä 42 000 kappaleen painoksena. Yhteenvedot päivitettiin rahaston kotisivuille "Tätä on tutkittu".

Tiedon silta -lehti paneutui tutkimustuloksiin ja niiden soveltamiseen työyhteisöjen näkökulmasta. Lehti ilmestyi kaksi kertaa. Toimitussihteerinä oli vapaa toimittaja Ritva Reinboth. Lehden kohderyhminä ovat työelämän ja työympäristön vaikuttajat ja kehittäjät sekä tutkimustiedosta ja sen soveltamisesta kiinnostuneet työsuojelun, työympäristön, työterveyden ja henkilöstöhallinnon asiantuntijat. Painosmäärä oli 25 000 kpl.

Yhteistyössä Työpoliittisen yhdistyksen kanssa julkaistiin Työelämä 1/1999 -lehti, jossa rahaston rahoittamien hankkeiden tutkijat esittelivät artikkeleina hankkeitaan. Toimitustyön teki vapaa toimittaja Liisa Strann. Sisäilmayhdistys toteutti hankemäärärahalla Sisäilmauutiset 1b/1999, joka välitti rahaston rahoittamaa sisäilmatutkimusta.

Internetissä olevia rahaston kotisivuja ylläpidettiin ja kehitettiin. Tehtiin sopimus www-palveluiden palvelintilasta ja ylläpidosta Tothepoint Oy:n kanssa. Otettiin käyttöön kotisivujen päivitystyökalu sekä www-palvelimen tilasto.

Rahasto ilmoitteli toiminnastaan ja määrärahojen hakuajoista lehdissä ja julkaisuissa.

Yhteyksiä tiedotusvälineisiin ylläpidettiin ja tiedotettiin rahoituspäätöksistä sekä tutkimustuloksista.

Toimintaa esiteltiin sidosryhmäta- paamisissa ja luentotilaisuuksissa. Osal-

listuttiin henkilöstöjohdon ryhmä Henry ry:n ammattitapahtumaan Uudista ja Uudistu 99 -messuille, Wanhassa satamassa, 22.–23.9.1999.

Terveys-, sosiaali- ja työympäristöalan kotimaiseen tietopankkiin TurvaCD-99-levylle päivitettiin tekstitietokantana Työsuojelurahaston tutkimus- ja kehityshankkeiden yhteenvedot.

Talous

■ Työsuojelurahasto rahoitti työympäristön tutkimus-, kehitys- ja tiedotustoimintaa 39,9 miljoonalla markalla. Tapaturmavakuutusmaksun kertymä oli 45,1 Mmk. Toiminnan hallinnolliset menot olivat 5,3 miljoonaa markkaa ja sijoitustoiminnan tuotto 6,2 miljoonaa. Toiminnan ylijäämä oli 6,0 miljoonaa. Vuoden aikana lopetetusta hankkeista palautui käyttämättömiä varoja 1,2 miljoonaa markkaa. Käyttörahoisto kasvoi 9,4 miljoonasta 16,6 miljoonaan, kun otetaan huomioon hallituksen esitys ylijäämän käyttämisestä.

Sijoitustoiminnan markkinahintainen tuotto oli 10,8 miljoonaa, josta 4,6 miljoonaa oli realisoimatta vuoden vaiheessa. Hallitus tarkisti toukokuussa

rahaston sijoitustoiminnan periaatteita siten, että korkeintaan 40 prosenttia sijoituksista voivat olla osakepohjaisia. Vastaavat muutokset tehtiin myös sijoituksiin, mikä osoittautui suotuisaksi loppuvuoden tuoton kehitykselle. Rahasto käyttää ensisijaisesti sijoitusrahastoja, obligaatioita ja sijoitusvakuutuksia.

Arvio Työsuojelurahaston tulevasta kehityksestä

Työsuojelurahaston toiminta perustuu työsuojelurahastolakiin. Lain muutos-hankkeita ei ole vireillä. Tulot muodostuvat Tapaturmavakuutuslaitosten Liiton keräämästä tapaturmavakuutukseen perustuvasta työsuojelumaksusta. Tapaturmavakuutus kentässä näky-

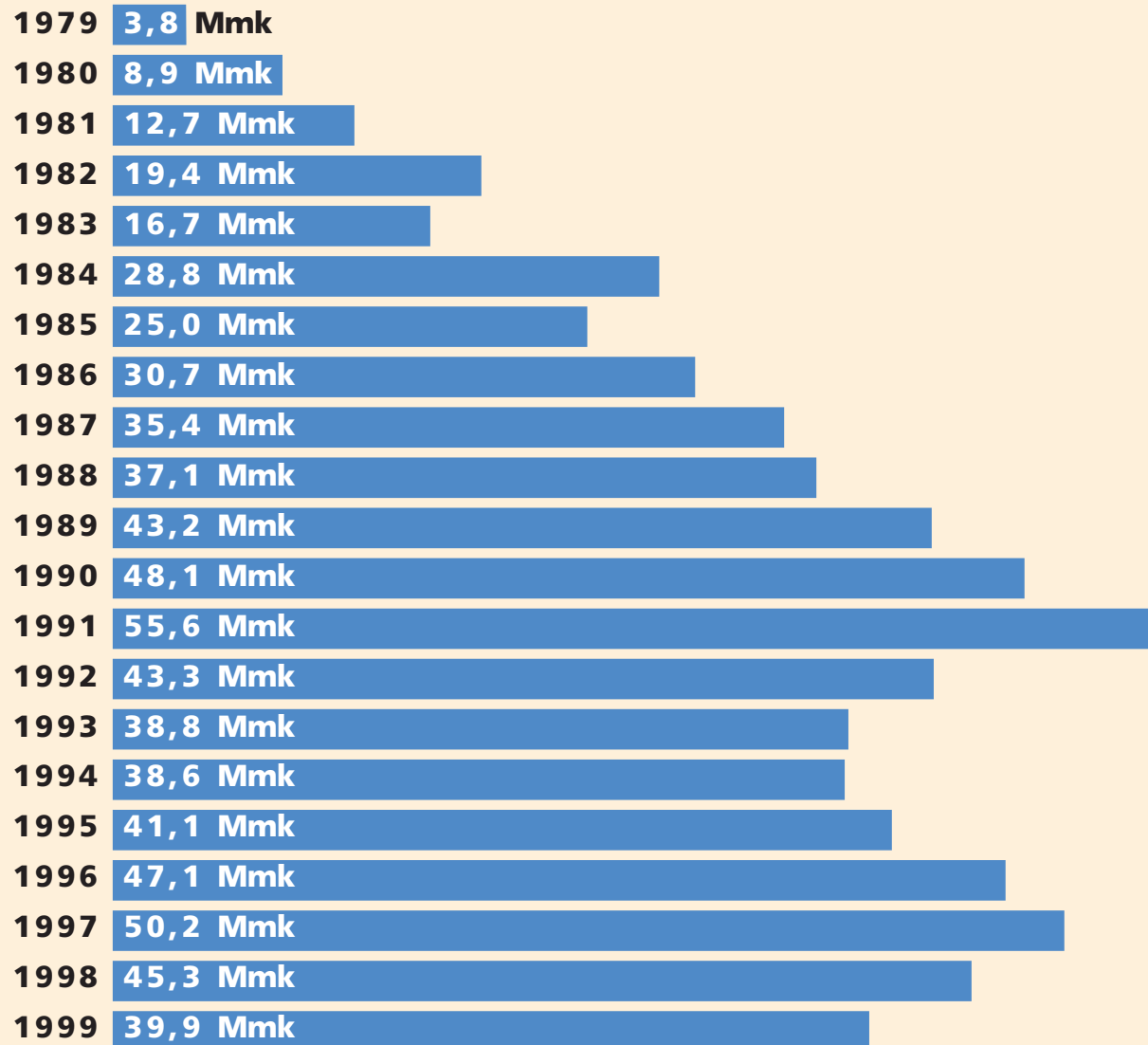
vissä olevat muutokset eivät käytettävissä olevan tiedon perusteella muodosta uhkaa rahaston toiminnalle.

Vuodelle 2000 on talousarviossa ennakoitu 49 miljoonan markan työsuojelumaksun kertymä. Sijoitusten tuotot ovat 2,9 miljoonaa markkaa. Menoista on talousarviossa päätetty varata Työturvallisuuskeskuksen tukemiseksi 13,9 miljoonaa markkaa. Toimiston ja hallinnon menoja varten on talousarviossa varattu 5,5 miljoonaa markkaa. Muilta osin menot määräytyvät vuonna 2000 tehtävistä määrärahapäätöksistä. Niitä varten on varattu talousarviossa 32,5 miljoonaa markkaa.

Edellä olevan perusteella rahaston toiminta jatkuu Työsuojelurahastolain tarkoittamalla tavalla.

Myönnettyt määrärahat 1979–1999.

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.1999

Varsinainen toiminta	Tilinpäätös 1999	Tilinpäätös 1998
Kulut		
Henkilöstökulut	2 317 114,82	2 154 888,21
Poistot	63 634,90	42 385,95
Tiedotus	1 485 450,91	1 223 672,00
Muut kulut	1 483 536,12	1 570 387,75
Kulut yhteensä	5 349 736,75	4 991 333,91
Rahaston tukema tutkimus-, koulutus ja tiedotustoiminta		
Tutkimukset	18 487 500,00	23 438 000,00
Kehittämisyavustukset	3 384 490,00	3 476 700,00
Koulutus- ja tiedotushankkeet	2 849 500,00	3 109 600,00
Stipendit	1 317 215,00	1 161 883,60
Avustukset TTK:lle	13 900 000,00	14 088 500,00
Rahaston tukema toiminta yhteensä	39 938 705,00	45 274 683,60
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-45 288 441,75	-50 266 017,51
Sijoitustoiminta		
Tuotot	6 197 393,14	3 838 125,83
Kulut	0,00	30 868,20
Omatoiminnan kulujäämä	-39 091 048,61	-46 458 759,88
TVL 35§:n mukainen kertymä	45 103 275,00	44 984 660,00
Tilikauden tulos	6 012 226,39	-1 474 099,88

Tase 31.12.1999

VASTAAVAA	Tilinpäätös 1999	Tilinpäätös 1998
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	148 511,00	127 150,00
Sijoitukset		
Osakerahastot	7 580 303,90	13 998 982,93
Korkorahastot	5 545 216,17	7 763 194,90
Yhdistelmärahastot	24 745 517,39	2 015 882,70
Sijoitusvakuutukset	10 690 831,40	10 143 964,50
Obligaatiot	7 938 738,00	13 991 687,00
Muut osakkeet ja osuudet	0,00	12 650,00
Sijoitukset yhteensä	56 500 606,86	47 926 362,03
Pysyvät vastaavat yhteensä	56 649 117,86	48 053 512,03
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Siirtosaamiset	611 465,87	972 311,94
Rahoitusarvopaperit	0,00	7 006 327,20
Rahat ja pankkisaamiset	774 540,46	729 671,98
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 386 006,33	8 708 311,12
Vastaavaa yhteensä	58 035 124,19	56 761 823,15
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Käyttörahas	9 397 198,71	10 256 075,80
Palautuneet määrärahat	1 189 187,94	615 222,79
Tilikauden yli/alijäämä	6 012 226,39	-1 474 099,88
Oma pääoma yhteensä	16 598 613,04	9 397 198,71
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Määrärahat	4 416 864,00	8 199 077,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Määrärahat	36 656 741,50	38 871 099,19
Muut velat	136 040,65	98 083,25
Siirtovelat	226 865,00	196 365,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	37 019 647,15	39 165 547,44
Vieras pääoma yhteensä	41 436 511,15	47 364 624,44
Vastattavaa yhteensä	58 035 124,19	56 761 823,15

Arbetarskyddsfonden

■ Arbetarskyddsfondens ändamål är att finansiera sådan forsknings- och utvecklingsverksamhet som är ägnad att förbättra miljön, säkerheten och produktiviteten på arbetsplatserna. Fonden finansierar även Arbetarskyddscentralens verksamhet.

Fondens verksamhet grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden av år 1979 och den övervakas av social- och hälsovårdsministeriet. I enlighet med § 35 i lagen om olycksfallsförsäkring överförs årligen två procent av försäkringsavgiften till fonden.

Fondens verksamhet styrs av en fullmäktigeförsamling där arbetsmarknadsorganisationerna och social- och hälsovårdsministeriet är representerade, samt av en styrelse vars medlem-

mar representerar arbetsmarknadsorganisationerna. Det löpande arbetet utförs av fondens kansli. För att handha den vetenskapliga bedömningen av forskningsprojekten har fonden en permanent vetenskaplig sakkunnigrupp med 12 medlemmar.

Fondens finansieringsformer utgörs av:

- Forsknings- och utvecklingsanslag
- Anslag till utbildnings- och informationsprojekt
- Utvecklingsbidrag
- Stipendier

Information om de olika finansieringsformerna fås i skilda broschyrer, från fondens kansli samt på webbsidan <http://www.tsr.fi>.

Verksamheten år 1999

■ Fonden har verkat i 20 år. Intresset för en vidareutveckling av arbetslivet är fortsättningsvis stort. Fonden fick in sammanlagt 386 ansökningar under verksamhetsåret, vilket är något mindre än under föregående år. Ansökningarnas totalsumma var 101,8 miljoner mark vilket innebär en minskning på 13 %. En förklaring till minskningen kan vara att konkurrerande finansieringskällor belägger en allt större del av forskarnas kapacitet samt att företagsfinansieringen även har ökat.

Fonden beviljade anslag till 208 projekt (67 forsknings- och utvecklingsprojekt, 26 utbildnings- och informationsprojekt, 41 utvecklingsbidrag och 74 stipendier) för sammanlagt 26 miljoner mark, vilket utgör 26 % av den ansökta summan. Härutöver uppgick

Arbetarskyddscentralens bidrag till 13,9 miljoner mark.

Anslagen och bidragen beviljas till företag inom industri- och tjänstesektorerna, kommunala verk samt till universitet, högskolor och andra forskningsinstitutioner. Många forskningsuppdrag utförs av Institutet för arbetshygien, VTT, de tekniska högskolorna i Otnäs och Tammerfors, universiteten i Helsingfors, Tammerfors, Åbo och Jyväskylä.

De största forskningsområdena omfattar hälsorisker och belastningsfaktorer, riskhantering inom produktionen, arbetsplatsernas psykosociala funktioner samt organisationsutveckling.

Fondens forskningsprogram angående lokala överenskommelser fort-

satte under året. Dessutom deltar fonden i flera forsknings- och utvecklingsprogram såsom exempelvis miljöhälsoprogrammet som föranstaltats av Finlands Akademi, programmet för åldrande och det nationella produktivhetsprogrammet.

Fondens verksamhet utvecklas kontinuerligt. Under året har speciellt nya ekonomiska uppföljningsrutiner för forsknings- och utvecklingsprojekten varit under beredning.

Ett kontinuerligt samarbete bedrivs med övriga finansiärer såsom Finlands Akademi, SITRA, TEKES, Statens arbetarskyddsfond, Jordbrukets pensionanstalt och den europeiska socialfonden. Fonden är även representerad i ledningsgrupperna för Det nationella programmet för utveckling av ar-

betslivet samt Det nationella produktivetsprogrammet.

Fonden idkar ett gott samarbete med motsvarande organisationer i de andra nordiska länderna inom den s.k. AMFORA-gruppen. Inom ramen för det nordiska samarbetet anordnade fonden ett nordiskt forskningsseminarium under titeln "Förändring är evig" i Tammerfors den 15-17.11. Konferensen var välbesökt, 150 deltagare. Övrigt internationellt samarbete sköts bl.a. via den internationella organisationen för företagshälsovård ICOH samt den europeiska produktivetsorganisationen EANPC.

Fondens representanter har deltagit i olika arbetsgrupper i hemlandet, i vilka man bl.a. utreder arbetsmiljöforskningens tyngdpunkter samt spridningen av forskningsresultaten till arbetsplatserna.

Fonden arbetar även för att befrämja produktivetsutvecklingen på de

finländska arbetsplatserna. Detta arbete utförs i samarbete med Arbetarskyddscentralen och Det nationella produktivetsprogrammet. Under året beviljades bidrag till 8 projekt med produktivetsanknytning.

Fonden bedriver en omfattande informationsverksamhet för att göra sina finansieringsformer kända, samt för att befrämja spridandet av forskningsresultaten till arbetsplatserna. Mycket vikt läggs vid utvecklingen av internetsystemet vars användning kontinuerligt ökar. Fonden utgav en bok "Työn kuva" (Arbetet i bild) där fondens finansieringsverksamhet under de gångna tjugo åren beskrivs i text och bild.

Fonden delade ut bidrag till det totala beloppet 39,9 miljoner mark. Verksamhetens löpande kostnader var 5,3 miljoner mark. Intäkterna från olycksfallsförsäkringen var 45,1 miljoner mark, placeringsintäkterna steg

kraftigt till 6,2 miljoner mark. Verksamhetsårets överskott var 6,0 miljoner mark. Tidigare beviljade anslag för 1,2 miljoner mark returnerades till bruksfonden vars värde steg till 16,6 miljoner mark.